

การวิเคราะห์พฤติกรรมความเป็นผู้นำของ ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา



นางสาว ทิศา แสงศักดิ์

003292

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาค้นคว้าขั้นสูงของปริญญาตรี สาขาบริหารการศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

I16782300

๘

AN ANALYSIS OF VOCATIONAL COLLEGE ADMINISTRATORS'
LEADERSHIP BEHAVIOR


Miss Thasanar Swaengsakdi

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

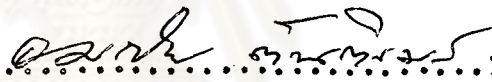
1979

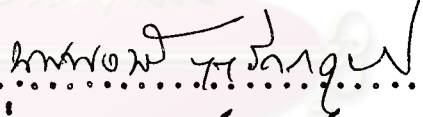
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์พฤติกรรมการเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา
โดย นางสาว ทศนา แสงศักดิ์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์


บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

...  คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ บุญภาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

...  ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ)

...  กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

...  กรรมการ
(นายสุเทพ สุขกมล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา
ชื่อนิสิต นางสาว ทิพย์นา แสงศักดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2521

บทคัดย่อ



วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เป็นอยู่จริง กับที่ควรจะเป็น
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านมุ่งงาน (Initiating Structure) สูงกว่าด้านมุ่งสัมพันธ์ (Consideration)
2. พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็น แตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา เกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในสังกัดกองวิทยาลัย กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 38 แห่ง 69 วิทยาเขต และประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 414 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เครื่องมือวัดพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่สร้างขึ้น โดยอาศัยแนวจากแบบสอบถาม LBDQ (Leader Behavior Description Questionnaire) ซึ่งแยกพฤติกรรมความเป็นผู้นำเป็นสองด้านคือ ด้านปฏิบัติงาน และด้านมุ่งสัมพันธ์

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการ หาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่า ที-เทสต์ (t-test)

ผลการวิจัย

1. ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษามีความเห็นว่ พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ทั้งที่เป็นจริงและที่ควรจะเป็น ด้านมุ่งสัมพันธ์สูงกว่าด้านปฏิบัติงาน
2. อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษามีความเห็นว่ พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เป็นอยู่จริง ด้านปฏิบัติงานสูงกว่าด้านมุ่งสัมพันธ์ ส่วนพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ควรจะเป็นด้านมุ่งสัมพันธ์สูงกว่าด้านปฏิบัติงาน
3. พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยส่วนรวมด้านปฏิบัติงานและด้านมุ่งสัมพันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา พฤติกรรมที่เป็นอยู่จริงแตกต่างกับพฤติกรรมที่ควรจะเป็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาโดยส่วนรวม ด้านปฏิบัติงานและด้านมุ่งสัมพันธ์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา พฤติกรรมที่เป็นอยู่จริง แตกต่างกับพฤติกรรมที่ควรจะเป็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เป็นอยู่จริง ทั้ง พฤติกรรมความเป็นผู้นำโดยส่วนรวม กานมุงงาน และ คานมุงสัมพันธ์ ระหว่างความคิด เห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

6. พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ควรจะเป็น พฤติกรรมความเป็นผู้นำโดยส่วนรวมและคานมุงงาน ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่พฤติกรรมความเป็นผู้นำ คานมุงสัมพันธ์ ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .01



ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title An Analysis of Vocational College Administrators'
Leadership Behavior

Name Miss Thasanar Swaengsakdi

Thesis Advisor Assistant Professor Noppongs Bunyajitradulya

Department Educational Administration

Academic Year 1978

ABSTRACT

The Purposes of the Study:

1. To study the leadership behavior of Vocational College administrators.
2. To compare real leadership behavior with the ideal leadership behavior of Vocational College administrators.
3. To compare the opinions of Vocational College administrators with those of instructors, concerning Vocational College Administrators, leadership behavior.

Hypotheses:

1. The Leadership behavior of administrators of vocational college in Initiating Structure is rated more highly than Consideration.

2. The real leadership behavior of Vocational Colleges' administrators is different from that of ideal leadership behavior.

3. The opinions of the administrators as compared to those of instructors of vocational colleges concerning the leadership behavior of the administrators are different.

Procedures:

The Sampling included instructors and administrators from 69 campuses of 38 vocational colleges both in Bangkok and the provinces, all of which are under the supervision of the Division of Colleges, Department of Vocational Education. The sample was composed of 345 instructors and 69 administrators, making a total of 414.

The Instrument used in collecting the data was a questionnaire adapted from the LBDQ (Leader Behavior Description Questionnaire). Behaviors were classified in two categories: Initiating Structure and Consideration.

The data were analyzed by using percentages, arithmetic means, standard deviations, and t-tests.

Findings:

1. Administrators of vocational colleges rate Consideration in vocational college administrators' leadership behavior, both the real and the ideal behavior, higher than Initiating Structure.

2. Instructors of vocational colleges, in terms of real leadership behavior of vocational college administrators, rate Initiating Structure higher than Consideration, but in terms of ideal behavior, rate Consideration higher than Initiating Structure.

3. Administrators of vocational colleges believe that the real leadership behavior of vocational college administrators, as a whole both Initiating Structure and Consideration are significantly different from the ideal behavior at the .01 level.

4. Instructors of vocational colleges believe that real leadership behavior of the vocational college administrators, as a whole both Initiating Structure and Consideration, significantly different from the ideal behavior at the .01 level.

5. The opinions of administrators and instructors concerning leadership behavior, as a whole, including both Initiating Structure and Consideration, differ significantly at the .01 level.

6. With regard to ideal leadership behavior of Vocational College Administrators, as a whole, concerning Initiating Structure the opinions of administrators and instructors of vocational colleges were not significantly different. But the opinions concerning leadership behavior with regard to Consideration were significantly different at the .01 level.

กิติกรรมประกาศ



วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคณาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุตย์ ซึ่งได้เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีที่สุด

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาจาก ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และคณาจารย์จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิจัยผลครั้งนี้เป็นอย่างดี

นอกจากที่กล่าวแล้ว ยังมีเพื่อน ๆ นิสิตอีกหลายท่านที่คอยเป็นกำลังใจให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาที่ทำการวิจัย

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ทัศนาศาสตร์

ศูนย์วิทยะภัทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ท
บท	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมุติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อจำกัดของการวิจัย	7
คำจำกัดความของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	9
วิธีดำเนินการวิจัย	9
ลำดับขั้นในการเสนอขอมูล	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายของผู้นำ	11
ภาวะของผู้นำ	13
ประเภทของผู้นำ	17
ลักษณะของการเป็นผู้นำที่ดี	25
พฤติกรรมความเป็นผู้นำ	30



	งานบริหารการศึกษา	35
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำ	40
	ผลการวิจัยต่างประเทศ	40
	ผลการวิจัยในประเทศ	45
3	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	51
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	51
	สมมุติฐานของการวิจัย	51
	ประชากร	53
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	61
	การวิเคราะห์ข้อมูล	66
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
	ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	108
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	108
	สมมุติฐานของการวิจัย	108
	วิธีดำเนินการวิจัย	109
	สรุปผลการวิจัย	110
	อภิปรายผล	113

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้	120
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	121
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก	130
ประวัติการศึกษาของผู้วิจัย	146

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา คิดเป็นร้อยละ	61
2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ อายุ ฐานะ ตำแหน่ง เวลาปฏิบัติราชการในตำแหน่งผู้บริหารวิทยาลัย เวลาปฏิบัติราชการนับตั้งแต่เริ่มรับราชการ และวุฒิทางการศึกษา	72
3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนพฤติกรรมการความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เป็นอยู่จริงและที่ควรจะเป็นตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา	75
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ค่านมุงงานและค่านมุงสัมพันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา	97
5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t ของคะแนนพฤติกรรมการความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา	100
6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t ของคะแนนพฤติกรรมการความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา	102
7 ค่าความถี่พฤติกรรมการเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ควรจะเป็นและที่เป็นอยู่จริง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 64 คน	142
8 ค่าความถี่พฤติกรรม การเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่ควรจะเป็นและที่เป็นอยู่จริง ตามความคิดเห็นของอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 345 คน	145